

ת"פ 4044/04/16 - פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נגד אבידן בסטקר

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 4044-04-16 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
בסטקר

בפני כב' השופט ד"ר עמי קובו, סגן הנשיאה
בעניין: פרקליטות מחוז מרכז - פלילי

המאשימה

נגד

אבידן בסטקר

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד עינב וינוגרד

ב"כ הנאשם: עו"ד אוהד חן

גזר דין

רקע

מהו העונש שראוי להטיל על חשב שכר בעיריית מודיעין, אשר גנב מהעירייה כ- 1.2 מיליון ₪ במשך כעשר שנים? זו הסוגיה המרכזית הנדרשת להכרעה בתיק זה.

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירות כדלקמן:

א. **גניבה בידי עובד**, לפי סעיף 391 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**").

ב. **רישום כוזב במסמכי תאגיד (ריבוי עבירות)**, לפי סעיף 423 לחוק.

ג. **השמטת הכנסות מדו"ח (ריבוי עבירות)**, לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] התשכ"א - 1961 (להלן: "**הפקודה**").

ד. **שימוש במרמה, עורמה ותחבולה (ריבוי עבירות)**, לפי סעיף 220(5) לפקודה.

על-פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, בין השנים מאי 2000 ועד יוני 2015, עבד הנאשם במשרד רואי חשבון. במסגרת תפקידו שימש כחשב שכר בעיריית מודיעין - מכבים- רעות. במסגרת תפקידו טיפל הנאשם בתשלומי השכר של כל עובדי העירייה וכן בתשלומים המגיעים לעובדי העירייה שסיימו את תפקידם בעירייה. **בין השנים מאי 2005 ועד ליוני 2015 פעל הנאשם על פי השיטה הבאה: כחודש או חודשיים לאחר שסיים עובד את תפקידו בעירייה, הפיק הנאשם לעובד תלוש שכר פיקטיבי, בו נכתב לרוב, תשלום בגין פיצויי פיטורין. הנאשם שינה בכזב במערכת הממוחשבת את פרטי חשבון הבנק של העובד, לפרטי חשבון הבנק שלו, שידר לבנק את הקובץ המזויף וקיבל לחשבונותיו את סכום הגניבה. באופן המתואר נטל הנאשם בעשרות הזדמנויות, בתדירות של לפחות פעם בחודש, סך כולל של כ- 1,200,038 ₪ שלא כדין מהעירייה. כדי להסוות את מעשיו, ערך הנאשם את השינוי בדרך כלל בתחילת חודש אזורי, בתקופה**

שלאחר עריכת הבדיקה הפיזית של תלוש השכר של העובדים ולפני חלוקת תלושי השכר לעובדים. בהמשך, כאשר הגיעו תלושי השכר למשרד לצורך חלוקתם, לקח הנאשם את תלושי השכר הפיקטיביים כך שלא ישלחו לעובדים. **במהלך שנות המס 2005 עד 2015, דווח הנאשם לשלטונות מס הכנסה כשכיר בלבד, וההכנסות שדווחו על שמו היו בגובה המשכורת שקיבל במשרד רו"ח בו עבד, וזאת למרות שבכל אחת משנות המס הפיק הנאשם מעבר למשכורתו הכנסות בסכומים נוספים מעיסוק נוסף. במהלך התקופה המתוארת לא הודיע הנאשם על תחילת עיסוקו הנוסף לפקיד השומה כנדרש, לא ניהל ספרים כדן ולא הוציא חשבונית או קבלות, הצהיר בכזב כי אין לו הכנסות מעיסוק נוסף וכן לא שילם את המס בגין ההכנסות. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרם לעירייה נזק של ₪ 1,918,785 מתוכם נטל לכיסו הנאשם סך כולל של כ- ₪ 1,200,000. בנוסף, השמיט הנאשם הכנסות בסך מצטבר של ₪ 1,200,000.**

2. הצדדים הגיעו להסדר טיעון לפיו הנאשם הודה והורשע בכתב האישום המתוקן ונשלח לקבלת תסקיר. המאשימה הצהירה כי תעתור לעונש מאסר ראוי בן 5 שנים ועונשים נלווים ואילו ההגנה תהיה חופשית בטיעונה.

תסקירי שירות המבחן

3. על פי תסקירי שירות המבחן, הנאשם כבן 49, גרוש ואב לשלושה ילדים. מאז מעצרו, פוטר מעבודתו, התגרש ועבר להתגורר בבית אימו. הנאשם סיים 12 שנות לימוד, התגייס לצה"ל ושירת שירות צבאי מלא כלוחם נ"מ. עם שחרורו השתלב בעבודות מקצועיות ובהמשך למד לתואר כללי באוניברסיטת בן גוריון. בשנת 2000 השתלב כחשב שכר בעיריית מודיעין עד לפיטוריו. אביו נפטר לפני כחמש שנים ממחלה ואימו נמצאת במצב סיעודי ונעזרת במטפלת באופן צמוד. הנאשם תיאר יחסים טובים עם בני משפחתו, מהם זוכה היום לסיוע ותמיכה. תיאר את משפחתו הגרעינית כיחידה משפחתית חמה ומלוכדת עד למעצרו. שיתף כי בנו הצעיר אובחן כלוקה בהפרעת תקשורת ונמצא במעקב רציף. בעקבות מעצרו התפרקה המשפחה ואולם הוא עושה מאמצים לשמור על קשר רציף על ילדיו. בהתייחס לעבירות הודה הנאשם במעשיו. לדבריו התפתה לגנוב בשל הקלות הרבה שבמעשה, וככל שחלף הזמן חש בתוך סחרור שאינו יכול לעצור וחש תחושת ניצחון בדומה לתחושה המתעוררת בעקבות זכייה בהימורים. לדבריו, ביקש להנות ולאפשר למשפחתו רווחה כלכלית. עשה את המעשים באופן דיסקרטי מבלי לשתף אחרים וגם לא את גרושתו. הנאשם הצליח להכיר בכך שניהל את חייו באופן כפול כשהונה לאורך שנים את מעסיקיו ואף את בני משפחתו וקרוביו. הנאשם ביטא בוושה עמוקה לנוכח מעשיו וביטא הכרה במעשיו וכן צער על הנזק שנגרם למקום עבודתו ולמשפחתו. שירות המבחן התרשם מאדם בעל יכולות וורבליות וקוגניטיביות תקינות. שירות המבחן העריך כי בכדי לצמצם את הפער בין התנהגותו לבין נטייתו לשימוש בהתנהגויות של פיצול, ניתוק וזיוף, נדרשת התערבות טיפולית מעמיקה ואינטנסיבית. לאור מאפייניו האישיים שעמדו בבסיס ביצוע העבירות, אופי העבירות וחומרתן, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם. עם זאת, המליץ שירות המבחן כי ככל שייגזר על הנאשם עונש מאסר בפועל, ישולב במסגרת שב"ס בהליך טיפולי.

טיעוני הצדדים

4. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד עינב וינוגרד, עובדות כתב האישום בהן הורשע הנאשם מתארות דרך התנהלות רבת שנים של נאשם שניצל את תפקידו הבכיר כחשב שכר בעיריית מודיעין. במסגרת תפקידו היתה לנאשם גישה לכספים ולתלושי שכר של עובדי העירייה. הנאשם ניצל את הגישה הזו

בצורה מתוחכמת ומחושבת, חודש אחר חודש, במשך 10 שנים ונטל סכום כולל של כמיליון ומאתיים אלף ₪. הנזק שנגרם לעירייה הינו גדול יותר ועומד בקירוב על כ- 2 מיליון ₪"ח. הנאשם הפיק תלושי משכורת פיקטיביים, שינה בהם את פרטי חשבון הבנק לחשבון הבנק שלו וקיבל לחשבונו את סכומי הגניבה. הנאשם פעל בתחכום רב כדי שלא יגלו את מעשיו, הוא ערך את השינוי בתלושים בתחילת החודש, בתקופה שלאחר הבדיקה הפיזית של תלושי השכר וכן דאג לאסוף את התלושים כשהגיעו פיזית לפני שהם נשלחים לעובדים. על הכספים שקיבל הנאשם במרמה הוא לא הצהיר למס הכנסה, ובכך עבר גם עבירות לפי פקודת מס הכנסה. העירייה שכרה חשב חיצוני לביצוע בקרה, ואילו הנאשם, שזה היה תפקידו, רימה את העירייה וגנב ממנה כספים במשך שנים רבות. מעבר לנזק התדמיתי המשמעותי שנגרם לעירייה, יש כאן פגיעה משמעותית בתושבי העיר אשר משלמים ארנונה לעירייה. הערך המוגן הינו פגיעה ביחסי אמון בין עובד למעביד. הנאשם מעל באמון שניתן לו במסגרת תפקידו. באשר לעבירות המס פגע הנאשם בשוויון בנטל של משלמי המסים, שלעיתים מתקשים לשלם את המיסים ועדיין לא נוטלים לעצמם את החירות שלא לשלם. לחומרה יש לבחון את משך הזמן בו בוצעו העבירות, משנת 2005 ועד 2015. הנאשם לא חדל ממעשיו עד אשר נתפס. עוד יש להתחשב בגובה הסכום שגנב הנאשם. בהקשר זה יש לציין כי הוגשה תביעה אזרחית נגד הנאשם והוא נדרש לשלם פיצוי ואולם לא שילם עד היום אפילו לא שקל אחד. הנאשם לא החזיר את הגזל עד היום. אמנם הנאשם נעדר עבר פלילי ואולם לא ניתן לתת לכך משקל שעה שהנאשם שב ומבצע את העבירות מזה עשור. לא מדובר במעידה חד פעמית. עם זאת, יש להתחשב בכך שהנאשם הודה וחסך זמן שיפוטי רב. תסקיר שירות המבחן אף הוא לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם. אשר על כן, עתרה ב"כ המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר שלא יפחת מ- 5 שנים, לצד מאסר על תנאי, קנס ופיצוי משמעותיים. לאור העובדה שמעשיו של הנאשם היו מונעים מרדיפת בצע וכן נוכח אי השבת הגזל.

5. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד אוהד חן, הנאשם הודה בכתב האישום כבר בדיון הראשון. הנאשם הודה במעשיו כבר בחקירתו במשטרה. הנאשם גם חשף את כל ההשתלשלות, הנאשם ביקש לנקות את עצמו, סיפר הכל ומסר את פרטי חשבון הבנק הנוסף שאליו העביר כספים, עליו המשטרה לא ידעה. בעקבות מעצרו, הנאשם התגרש, מצבו הכלכלי קשה והוא אינו מסוגל אפילו לשלם את המזונות לילדיו. הנאשם ויתר על חלקו בדירה שהיתה כל רכושו לגרושתו במסגרת הסכם גירושין (נ/1). בנוסף, אחד מילדיו סובל מלקות תקשורתית (נ/2) ונזקק לעזרה בתחומים שונים. הנאשם עבר לגור עם אימו בבית דל מאוד. אימו סיעודית ומטופלת על ידי עובד סיעודי. נגד הנאשם הוגשה תביעה אזרחית וניתן פסק דין בהעדר הגנה בו נקבע כי עליו לשלם סכום של 3 מיליון ₪ (נ/3). בעניין הפיצוי התיק עדיין מתנהל נגד נתבעים נוספים בבית המשפט המחוזי. התביעה הינה בין היתר נגד גרושתו ונגד חברת הביטוח (נ/4) ויש להניח כי סכום הפיצוי ישולם בסופו של יום על ידי חברת הביטוח. מתחם העונש ההולם הינו בין 8 חודשי מאסר ל- 24 חודשי מאסר. לאור תסקיר שירות המבחן הנאשם ממוקם לכל היותר באמצע המתחם וזאת נוכח משך הזמן והעדר השבת הגזל מחד גיסא, וכן נוכח מצבו של בנו, ההודאה והעדר עבר פלילי מאידך גיסא. תסקיר שירות המבחן, הינו חיובי, הנאשם מביע חרטה, מבין את הפסול שבמעשיו ולמרות זאת לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית בעניינו בשל משך הזמן בו בוצעה העבירה. אשר על כן, עתר ב"כ הנאשם להשית על הנאשם עונש אשר יהיה ברף האמצעי של המתחם הנטען.

6. הנאשם הביע חרטה על מעשיו.

דיון - קביעת מתחם העונש ההולם

7. כתב האישום מתאר סדרה של מעשים אשר אמנם התרחשו על פני תקופה של עשר שנים, ואולם הם התרחשו באותו אופן ובאותה שיטת ביצוע ועל כן יש לראותם כאירוע מתמשך אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו **מתחם עונש הולם אחד**.

8. במקרה דנן, **הערכים החברתיים** אשר נפגעו הינם הגנה על הקניין וכן הגנה על אמון מעביד בעובדו (באשר לעבירת גניבה ממעביד). מעילה בכספים של גוף ציבורי בידי מי שניתן בו אמון שיפעל בהם בנאמנות, פוגעת לא רק בקניינו של הציבור, אלא גם באמון אשר ביכולתו של הגוף הציבורי לתת בעובדיו ובאמון הציבור באותו גוף. **הערך החברתי** אשר נפגע בגין עבירות המס הינו הגנה על קופת המדינה, ערך השוויון בנשיאת נטל המס והסולידריות החברתית. עבירות המס פוגעות באופן ישיר בקופת המדינה, כך שהכנסות המדינה כתוצאה מגביית מיסים קטנות, ועקב כך סך כל השירותים שהמדינה יכולה להעניק לכל תושב קטן, ונטל המס אשר מוטל על הציבור אשר משלם את מסיו כחוק גדל. בכך נפגע ערך השוויון בנשיאת נטל המס, ובעקיפין אף נפגעת הסולידריות החברתית ותודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לצורך לשאת בעול נטל המס הנדרש לסיפוק צרכי החברה.

9. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי הפגיעה בערכים המוגנים הינה ברף גבוה. זאת נוכח ניצול האמון שניתן בנאשם הן על ידי משרד רואי החשבון בו עבד והן על ידי העירייה אשר העסיקה אותו כמי שאמור לבקר את התנהלותה וליצור שקיפות עבור תושבי העיר, ובמשך תקופה של עשר שנים, פעם אחר פעם, מעל באותו אמון. בנוסף, נוכח הסכומים המשמעותיים אשר נגזלו מהעירייה ובעקיפין מציבור תושבי העיר מודיעין-מכבים-רעות וכן מרשויות המס על ידי הצהרותיו השקריות והימנעות מתשלומי המס. על חומרת העבירות ניתן ללמוד אף מהעונש המרבי שנקבע בצידן של שבע שנות מאסר לעבירה של גניבה ממעביד, חמש שנות מאסר לעבירה של רישום כוזב במסמכי תאגיד, וחמש שנות מאסר לעבירות של השמטת הכנסה ושימוש במרמה בכוונה להתחמק ממס.

10. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב כמפורט להלן:

א. ע"פ 3587/12 **דדון נ' מדינת ישראל** (20.3.13), התקבל חלקית ערעורה של הנאשמת על חומרת עונשה, בגין עבירות של גניבה בידי עובד, זיוף בנסיבות מחמירות, שימוש במסמך מזויף, רישום כוזב במסמכי תאגיד ומרמה והפרת אמונים בתאגיד. הנאשמת עבדה כמנהלת חשבונות בחברה ובמשך תקופה ארוכה גנבה סכום של כמיליון ₪. הגזל לא הושב. הנאשמת בעלת עבר פלילי, אך בשל מצבה הכלכלי הקשה בית המשפט ביטל את רכיב הקנס. הנאשמת נדונה ל- 42 חודשי מאסר בפועל והפעלת התנאי של 12 חודשי מאסר, **כך שבסך הכל נדונה ל-54 חודשי מאסר בפועל** ופיצוי בסך 250,000 ₪.

ב. בע"פ 1341/02 **מזרחי נ' מדינת ישראל** (21.10.02), התקבל ערעורה של נאשמה, אשר הורשעה בעבירת גניבה בידי עובד וזיוף מסמכים. הנאשמת שימשה כמנהלת חשבונות במחלקת ניירות ערך זרים במט"ח בחברת כור וגנבה במשך חמישה חודשים כ-616,000 דולר מכספי לקוחות החברה. הגניבה בוצעה באמצעות טופסי העברה בנקאית מחשבונות הבנק של החברה לחשבונות אל המערערת, תוך זיוף החתימות הנדרשות, בטענת כזב כי מדובר בהעברת כספים במסגרת פעילות החברה. הנאשמת ביצעה מאמצים גדולים בכדי להחזיר את סכום הגניבה, **בית המשפט הקל בעונשה והשית עליה 3 שנות מאסר בפועל**, חלף 3.5 שנים שקבע בית משפט קמא.

- ג. ברע"פ 2638/13 **עובדיה נ' מדינת ישראל** (28.4.13), נדחה ערעורו של נאשם, אשר הורשע בעבירות של גניבה בידי עובד, רישום כוזב בתאגיד והתחמקות מתשלום מס בעבירות אלו. הנאשם גנב כספים מהחברה בכך שהנפיק דו"חות נוכחות מזויפים ודיווח על עובדים פיקטיביים, בסכום העולה על 637,000 ₪. **הנאשם נדון ל- 15 חודשי מאסר בפועל**, חלף 20 חודשי מאסר בפועל שנקבעו בבית משפט השלום וקנס בסך 100,000 ש"ח.
- ד. בע"פ 5718/16 **זהבי נ' מדינת ישראל** (21.11.16), התקבל ערעורה של הנאשמת על חומרת עונשה, בגין עבירות של גניבה בידי עובד, זיוף בכוונה לקבל דבר בנסיבות מחמירות, רישום כוזב בתאגיד ושימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות. הנאשמת שימשה בתפקיד של מנהלת חשבונות ובמשך תקופה ארוכה מאוד גנבה סכום של כ-971,349 ₪. נקבע כי העונש שקבע בית משפט קמא- 24 חודשי מאסר בפועל נמצא במתחם העונש ההולם, אך בית המשפט העליון קבע כי יש לסטות לקולא מהמתחם בשל שיקולי שיקום, שכן הנאשמת בטיפול, ובתה הקטינה חולה מאוד. הנאשמת פיצתה את החברה בהתאם לנזק הכלכלי שנגרם לה. **הנאשמת נדונה ל-14 חודשי מאסר בפועל** וקנס בסך 120,000 ₪.
- ה. בע"פ 3541/11 **מדינת ישראל נ' פריג** (19.9.11), התקבל ערעורה של המדינה על קולת עונשה של נאשמת, אשר הורשעה בעבירת גניבה וזיוף על ידי עובד ציבור. במסגרת עבודתה כמנהלת חשבונות במועצה המקומית מעלה אפרים, במשך כ-4 שנים, זייפה הנאשמת טפסים שונים, באמצעותם העבירה מחשבונה של המועצה לחשבונה ולחשבון בנה, סכום כולל של 436,604 ₪. הנאשמת השיבה סכום של 185,000 ₪. הנאשמת בעלת נסיבות אישיות כלכליות קשות. בית המשפט העליון החמיר את עונשה **והשית עליה 7 חודשי מאסר בפועל**, חלף 6 חודשי עבודות שירות שהשית בית משפט קמא וכן פיצוי בסך 251,604 ש"ח.
- ו. בעפ"ג (מח' מרכז) 26410-12-10 **מיסון נ' מדינת ישראל** (19.7.11), נדחה ערעורה של נאשמת, אשר הורשעה בעבירות של גניבה ממעביד (4 עבירות), קבלת דבר בנסיבות מחמירות וזיוף מסמך בכוונה לקבל דבר בנסיבות מחמירות. הנאשמת גנבה במסגרת עבודתה כמנהלת חשבונות בנעמ"ת סכום של כ-1.7 מיליון ₪ ואף ניסתה לגנוב 300 אלף ₪ נוספים. הנאשמת נעדרת עבר פלילי, אך לא עשתה דבר בכדי להחזיר את הכסף שגנבה. **הנאשמת נדונה ל-5 שנות מאסר בפועל** ולקנס בסך 20,000 ש"ח.
- ז. בעפ"ג (מח' מרכז) 27761-09-15 **אבן טוב נ' מדינת ישראל** (10.11.15), התקבל ערעורה של הנאשמת אשר הורשעה בגניבה בידי עובד ורישום כוזב במסמכי תאגיד. הנאשמת שימשה כמנהלת חשבונות ראשית במפעל של הקיבוץ וניצלה זאת כדי לגנוב המחאות בסך של כ-1.25 מיליון ₪. הנאשמת נעדרת עבר פלילי, לא החזירה את כספי הגניבה. **הנאשמת נדונה ל- 45 חודשי מאסר בפועל**, חלף 54 חודשי מאסר בפועל שקבע בית משפט קמא וכן פיצוי בסך 400,000 ₪ וקנס בסך 5,000 ₪.
- ח. בת"פ (מח' ת"א) 30006-07-15 **מדינת ישראל נ' ונטורה** (11.8.16), הורשעה הנאשמת בעבירה של גניבה בידי עובד וברישום כוזב במסמכי תאגיד. הנאשמת עבדה כסמנכ"ל משאבי אנוש וגנבה במשך כ-9 שנים מהחברה סכום כסף בסך של כ-2 מיליון ₪, באמצעות רישום פיקטיבי של עובדים במערכת השכר. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם לעבירה זו נע בין 10-36 חודשי מאסר בפועל. הנאשמת נעדרת עבר פלילי ופעלה כדי להחזיר את מלוא הכסף שגנבה. **הנאשמת**

נדונה ל- 18 חודשי מאסר בפועל.

ט. בע"פ (מח' ת"א) 42697-04-14 **מדינת ישראל נ' רויבין** (7.7.14), התקבל ערעור המדינה על קולת עונשו של נאשם, אשר הורשע בעבירה של גניבה על ידי עובד. במסגרת תפקידו כמנהל שתי תחנות דלק, נטל הנאשם לכיסו סכום של כ-220,000 ₪ אותו אסף מהפדיון היומי. לנאשם עבר פלילי בעבירות בעלות אופי דומה ומצבו הרפואי קשה. הנאשם נידון ל- **18 חודשי מאסר בפועל**, חלף שנת מאסר בפועל שקבע בית משפט קמא וכן פיצוי בסך 220,000 ש"ח.

11. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק), יש לתת את הדעת לכך שהנאשם עבד כחשב שכר חיצוני בעיריית מודיעין-מכבים-רעות, ובמסגרת תפקידו טיפל בתשלומי השכר של כל עובדי העירייה וכן בתשלומים המגיעים לעובדי העירייה שסיימו את תפקידם בעירייה. בין השנים מאי 2005 ועד ליוני 2015, בתדירות של לפחות אחת לחודש, נהג הנאשם להפיק תלושי שכר פיקטיביים על שם עובד שסיים את תפקידו בעירייה, תוך שהוא משנה את פרטי חשבון הבנק של העובד במערכת הממוחשבת, לפרטי חשבון הבנק שלו, וכך קיבל את סכום הגניבה לחשבונותיו. באופן זה נטל הנאשם בעשרות הזדמנויות, בתדירות של לפחות פעם בחודש, סך כולל של כ-1,200,000 ₪ שלא כדין מהעירייה. הנאשם פעל בתחכום כדי להסוות את מעשיו. בנוסף, במהלך שנות המס 2005 עד 2015, דווח הנאשם לשלטונות מס הכנסה כשכיר בלבד ולא דיווח על הכנסותיו בסכומים הנוספים, ולא שילם מס בגין הסכומים שנטל לכיסו.

באשר **לתכנון שקדם לביצוע העבירה**; אין ספק כי למעשיו של הנאשם קדם תכנון. הנאשם פעל על פני תקופה של עשר שנים, בשיטתיות ובתחכום, תוך שהוא מנצל את הגישה החופשית שניתנה לו למערכות המחשוב ואת האמון שרכשו לו מעסיקיו, ועשה בכספי העירייה כבשלו.

באשר **לנזק שנגרם מביצוע העבירה**; כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרם לעירייה נזק של 1,918,785 ₪, מתוכם נטל לכיסו הנאשם סך כולל של כ-1,200,000 ₪. בנוסף השמיט הנאשם הכנסות בסך מצטבר של 1,200,000 ₪.

באשר **לסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה**; הנאשם פעל כמתואר מתוך בצע כסף ורצון ברווח מהיר נוכח קלות ביצוע העבירות. כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן, לדברי הנאשם הוא התפתה לגנוב בשל הקלות הרבה שבמעשה. הנאשם ביקש לאפשר למשפחתו רווחה כלכלית ואין המדובר במקרה של ביצוע עבירות בשל מצוקה כלכלית.

12. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי **מתחם העונש ההולם** הינו החל משנתיים מאסר בפועל ועד ל- 6 שנות מאסר בפועל, לצד קנס בשיעור של 10% עד 25% מסכום הגניבה.

13. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולא.

גזירת העונש המתאים לנאשם

14. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שהנאשם יליד 1968, גרוש ואב לשלושה ילדים, אחד מהם בעל מוגבלויות תקשורתיות ונזקק לטיפול. אין ספק כי הטלת עונש מאסר לתקופה משמעותית תפגע בו ללא ספק. בעקבות מעצרו בתיק זה, פוטר הנאשם

מתפקידו, נקלע למצב כלכלי קשה ומשפחתו התפרקה. במסגרת גירושיו ויתר הנאשם על חלקו בבית מגוריו והוא אף אינו מסוגל לשלם את מזונות ילדיו. כיום חי הנאשם בתנאים כלכליים קשים, בבית אמו, שהינה מוגבלת וסיעודית ונזקקת לעזרתו של מטפל צמוד. הנאשם הודה במיוחד לו כבר בחקירתו בתחנת המשטרה, שיתף פעולה באופן מלא עם גורמי החקירה, נטל אחריות על מעשיו והביע חרטה.

עם זאת, מאז התגלו המעשים, לא השיב הנאשם אפילו שקל אחד מהכספים שגזל וכן לא התחיל לשלם את הפיצוי אשר נפסק לחובתו במסגרת תביעה אזרחית שהוגשה נגדו. במאמר מוסגר יצוין כי בתביעה האזרחית טענה העירייה בכתב התביעה (נ/4) כי העברת הדירה על שמה של גרושתו הינה בגדר ניסיון להברחת נכסים. כידוע השבת כספי הגזל, כמו גם הסרת המחדלים בעבירות מס, מצביעה על חרטה כנה ויש בה כדי להצדיק הקלה משמעותית בענישה. במקרה דנן, לא הובאה שום אינדיקציה לכך שהנאשם עשה מאמץ כלשהו במטרה להשיב את הגזלה, ומכאן שלא ניתן לזקוף שיקול זה לזכותו (לענין זה ראו ע"פ (מח' מרכז-לוד) 26410-12-10 **מיסון נ' מדינת ישראל** (19.7.11)).

עוד יש לתת את הדעת לכך כי הנאשם נעדר הרשעות קודמות, ואולם בהקשר זה ראוי להדגיש כי הנאשם ביצע את העבירות מידי חודש בחודשו במשך עשר שנים תמימות.

15. עוד יש לתת את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד** בגדרו של המתחם, לפער שבין התנהגות הנאשם כלפי חוץ לבין נטייתו לעשות שימוש בהתנהגויות של פיצול, ניתוק וזיוף ולצורך בהליך טיפולי משמעותי.

16. בכל הנוגע להרתעת הרבים, בית המשפט העליון עמד לא אחת על כך שבעבירות כלכליות אשר מבוצעות למען בצע כסף יש ליתן משקל לשיקול ההרתעת, תוך מתן משקל מופחת לנסיבות האישיות, במטרה להבהיר כי בעבירות אלה תוחלת הסיכון עולה על תוחלת הסיכוי (ראו ע"פ 3587/12 **דדון נ' מדינת ישראל** (20.3.13)).

17. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל לתקופה משמעותית בחלקו המרכזי של המתחם.

הרכיבים הכספיים

18. בכל הנוגע לשיעור הקנס הראוי נתתי דעתי להוראת סעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, אשר קובעת קנס מרבי לעבירות שדין מלמעלה משלוש שנות מאסר, בסך של 226,000 ₪, וכן להוראת סעיף 63(א) לחוק העונשין, לפיה בשל עבירה שנתכוון בה הנאשם להשיג טובת הנאה, רשאי בית המשפט להטיל על הנאשם קנס פי ארבעה משווי טובת ההנאה שהושגה. בנסיבות אלה, ובשים לב לכך שהעבירה בוצעה מטעמים של תאוות בצע, ולא עקב מצוקה כלכלית, סבורני כי יש להטיל על הנאשם קנס כספי משמעותי, תוך התחשבות במצבו הכלכלי הנוכחי, ובתקופת המאסר שנגזרת עליו.

בכל הנוגע לקביעת ימי המאסר חלף קנס נתתי דעתי לדברי כב' הש' עמית בע"פ 4919/14 **אזולאי נ' מדינת ישראל** (6.3.17).

19. בכל הנוגע לרכיב הפיצוי נתתי דעתי להוראת סעיף 77 לחוק העונשין, אשר קובעת כי בית-המשפט רשאי לחייב אדם, בשל כל אחת מן העבירות שהורשע בהן, לשלם לאדם שניזוק על-ידי העבירה, סכום שלא יעלה על 258,000 ₪ לפיצוי הנזק שנגרם לו.

בהקשר זה בע"פ 6452/09 **עלי נ' מדינת ישראל** (22.7.10) קבע בית-המשפט העליון (כב' השופט י' דנציגר) את הדברים הבאים:

"...כבר נקבע כי הפיצוי שנפסק מכוח סעיף 77 לחוק העונשין אינו בבחינת עונש נוסף המוטל על הנאשם בגין ביצוע העבירה, אלא בבחינת פיצוי לנפגע העבירה... הפיצוי האמור הינו בעל רכיב אזרחי דומיננטי אך הוא מושפע מסביבתו הפלילית ומהנורמות המאפיינות אותה, ולפיכך הוא בעל מספר תכליות שונות, ביניהן: מתן סעד מידי לנפגע העבירה, מבלי שייאלץ להמתין לסיום ההליכים האזרחיים בעניינו ולעיתים אף יחסך ממנו, אם יסתפק בסכום הפיצוי, המפגש המחודש עם העברין שפגע בו במסגרת הליכים אזרחיים; הכרה חברתית בסבלו של הנפגע; העלאת מעמדו של קורבן העבירה בהליך הפלילי, כחלק מהמגמה לשלבו בהליך הפלילי ולהכיר בזכויותיו במסגרת הליך זה ואף יסוד של היטהרות לעברין עצמו, שחיובו בפיצוי לטובת הנפגע עשוי לתרום לשיקומו... בהליך הפלילי נמנע בית המשפט מהחלת הכללים הנהוגים בהליך האזרחי לעניין הוכחתו של נזק והדבר נתון לשיקול דעתה של הערכאה הדיונית".

20. לאור העובדה שהנאשם לא החזיר אף לא מקצת מן הכספים הרבים שגזל מקופת העירייה, סבורני כי מן הראוי להטיל פיצוי משמעותי לטובת העירייה. אמנם הנאשם חויב בפסק דין אזרחי, שניתן בהעדר הגנה, לשלם לעיריית מודיעין סך של 3 מיליון ₪, אך טרם פרע ולו מקצת מהסכום. כמו כן, העובדה שהתביעה האזרחית הינה אף נגד חברת הביטוח וגופים נוספים, והעובדה שהנזק נגרם לגוף ציבורי ולא פרטי, כמו גם האפשרות שאותו גוף היה מבוטח, אין בהן כדי להצדיק הימנעות מהטלת פיצוי משמעותי על הנאשם וזאת הואיל והנזק שנגרם רובץ בראש ובראשונה על שכמו (בהקשר זה ראו ע"פ 3116/13 קבלאן נ' מדינת ישראל (15.10.13) וכן עפ"ג (מח' מרכז-לוד) 17005-11-16 חג'אזי נ' מדינת ישראל (29.1.17).

21. כאמור לעיל, נגד הנאשם נפסק כבר פיצוי בהליך האזרחי, אשר טרם שולם. במצב דברים זה יש הצדקה לפסיקת פיצויים בהליך הפלילי, באופן חופף לפיצוי שנפסק בהליך האזרחי, באופן אשר יקל על העירייה נפגעת העבירה את הליך הגבייה, ובלבד שלא תהיה גבייה כפולה ומצטברת (ראו תפ"ח (מח' מרכז-לוד) 34352-06-10 מדינת ישראל נ' חבני (14.1.14) וכן ת"פ (רמ') 3517-04-16 מדינת ישראל נ' סעידיאן (12.1.17)).

סוף דבר

22. אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **שלוש שנות מאסר בפועל.**

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית הסוהר הדירים ביום 11.6.17 עד השעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפון: 08-9787377, 08-9787336.

ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר כל עבירת גניבה ממעביד או עבירה מסוג פשע לפי פקודת מס הכנסה.

ג. 5 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר כל עבירה מסוג עוון לפי פקודת מס הכנסה או עבירה של גניבה.

ד. קנס כספי בסך של 200,000 ₪ או 240 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 40 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.9.18. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו,

תעמוד היתרה לפירעון מידי.

ה. פיצוי בסך 250,000 ₪ לעיריית מודיעין-מכבים-רעות. הפיצוי יופקד במזכירות בית המשפט ב- 50 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.9.17 ויועבר לעיריית מודיעין-מכבים-רעות על פי פרטים שתמסור המאשימה. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מידי.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ז ניסן תשע"ז, 23 אפריל 2017, בנוכחות הצדדים.